

**Izhaja vsak torek in petek
za časa vojne.**

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo
uredništvu lista »Mir« v Celovec,
Pavličeva ulica šte. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod na-
pisom: Upravništvu lista »Mir« v
Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se
plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIV.

Celovec, 9. februarja 1915.

Št. 12.

Avstrijska „rdeča knjiga“.

Kakor Nemčija in Francoska je izdalo sedaj tudi naše ministrstvo za zunanje zadeve »rdečo knjigo«, to je zbirko listin, ki pojasnjujejo najvažnejše dogodke pred vojno, ki so z njo v zvezi, predvsem vsebuje knjiga pogajanja diplomatov. Namen knjige je očitno ta, dokazati ljudstvu, da je bila vojna naši državi usiljena, da so Rusija, Francoska in Angleška držale roko nad Srbijo in niso pustile, da bi se bila morala Srbija pred Avstrijo za sarajevski umor pokoriti. Avstrija torej ni kriva vojne, ampak trojni sporazum (Rusija, Francoska in Anglija), povod zanjo je pa dala Srbija, ker so v Srbiji odobraval sarajevski umor in niso hoteli dati zanj potrebnega zadoščenja, kakor ga je zahtevala naša država.

»Rdeča knjiga« vsebuje 69 diplomatičnih aktov iz časa od 29. junija do 27. avgusta 1914. V začetku so objavljena poročila iz Srbije, kako se je tam odobral umor prestolonaslednika; dne 22. julija je dobil naš poslanik v Belgradu naročilo, naj izroči srbski vladi znano noto. Poslaniku v Londonu je rekel minister Grey, da bi rad smatral razpor med Avstrijo in Srbijo kot stvar, ki se tiče samo teh dve državi, a da se boji, da zna biti več velesil zapletenih v vojno.

Ruski minister Sazonov je rekel avstrijskemu poslaniku, da je nota, izročena Srbiji, le pretveza, da bi se začela vojna proti Srbiji. Poslanik je odgovoril, da je Avstrija najmiroljubnejša država in da hoče le varovati svoje ozemlje pred tujimi revolucijskimi agitacijami in svojo dinastijo pred bombami. Minister Sazonov je imel potem razgovor z nemškim poslanikom, kateremu je rekel, da Rusija ne bo mirno gledala, če bi hotela Avstrija raztrgati Srbijo.

Nemški poslanik je nato odgovoril, da hoče Avstrija Srbijo samo kaznovati. Ruski poslanik na Dunaju je rekel grofu Berchtoldu, da je Rusija v skrbeh, da hoče Avstrija Srbijo ponižati, kar ne bi ostalo brez vpliva na Dunaju.

Berchtold je rekel, da tega namena Avstrija nima, ampak da hoče le pojasniti nevzdržljivo razmerje s Srbijo. Naslednji dan je ruski poslanik obiskal sekcijekega šefa Macelico in je izrekel, naj se v avstrijski noti določeni rok za odgovor Srbije podaljša, da morejo velesile poiskati izrečene obdolžitve o velesrbski propagandi. — Macelico je odgovoril, da je bila avstrijska nota izročena velesilam samo za informacijo in da je avstrijsko postopanje stvar, ki briga le Avstrijo in Srbijo. Dne 25. je Srbija odredila splošno mobilizacijo in tri ure pozneje je srbska vlada nezadovoljivo odgovorila na avstrijsko noto. Dne 25. je grof Berchtold poslal avstrijskemu poslaniku v Petrogradu navodilo, v katerem pravi, da se Avstrija pri svojem postopanju proti Srbiji zaveda, da zna priti v navskrižje s Srbijo, a da se na to ne more ozirati, ker je treba konec narediti temu, da bi Srbija vedno ogrožala Avstrijo. Obenem se poudarja, da Avstrija ne želi dobiti novega ozemlja. Dne 26. je bil nemški poslanik pri ministru Sazonovu in omenjajoč rusko mobilizacijo ga opozarjal, da je to nevarno sredstvo pritiska. Minister Sazonov je s častno besedo izjavil, da še ni vpoklican noben rezervist in noben konj in da se delajo le priprave v vojaških okrajih Kijev, Odesa, Kazan in Moskva. Tudi ruski vojni minister Suhomlinov je nemškemu atašeju isto izjavil in tudi pod častno besedo ter dostavil, da bodo mobilizirani vojaški okraji ob avstrijski meji, če bi Avstrija prekorajčila srbsko mejo. Okraji ob nemški meji ne bodo mobilizirani, ker hoče Rusija ohraniti mir z Nemčijo. Tisti dan je grof Berchtold obvestil poslanike, da so diplomatične zveze s Srbijo pretrgane. Dne 27. julija je avstrijski poslanik v Petrogradu zagotovil ministra Sazonova, da Avstrija ne misli prodreti v Solun ali celo v Carigrad. Gre se za ohranitev in silobran Avstrije. Sazonov je rekel, da je avstrijski cilj pač zakonit, da pa pot, po kateri se hoče doseči, ni posebno varna.

Dne 27. je grof Berchtold sporočil v Petrograd, da Avstrija ne misli na pridobitev

novega ozemlja, dokler ostane vojna med Avstrijo in Srbijo lokalizirana.

Dne 28. je Angleška stavila posredovalni predlog, naj se zberejo zastopniki Nemčije, Italije, Angleške in Francije na skupno posvetovanje, kar je Nemčija odklonila, češ, da svoje zaveznice ne pusti postaviti pred nekako evropsko sodišče. Dne 29. je bila Srbiji napovedana vojna in obenem je grof Berchtold sporočil v London, da je vsled vojne angleški posredovalni predlog brezpredmeten. Minister Grey je rekel, da, če Avstrija ne more Rusije pripraviti do tega, da bi ostala mirna, so nevarnosti nepreručunljive. Angleško brodovje, zbrano na vaje, ostane v Portsmouthu. Dne 28. julija je minister Sazonov sporočil predlog, naj bi avstrijski poslanik v Londonu dobil pooblastilo, da se sme pogajati zaradi avstrijskih zahtev do Srbije. To je grof Berchtold odklonil. Tisti dan je prišel tudi angleški poslanik h grofu Berchtoldu, trdeč, da more biti srbski odgovor na avstrijsko noto podlaga za sporazumljenje. Grof Berchtold ni priznal tega nazora in je dejal, da se evropski mir s tem ne bo rešil, če se velesile postavljajo na stran Srbije in delajo na to, da bi ostala nezakazovana.

Dne 28. julija je grof Berchtold naročil avstrijskemu poslaniku v Berlinu, naj nemška vlada opozori Rusijo, da bi za slučaj avstrijskega prekorajčenja srbske meje napovedana ruska mobilizacija pomenila ogrožanje in da bi tako Avstrija kakor Nemčija na to odgovorili s protiodredbami. Med tem je nemški poslanik na Dunaju sporočil, da se je angleška vlada obrnila na nemško vlado, naj ta posreduje, da bo srbski odgovor na avstrijsko noto sprejet za podlago pogajanj med velesilami. V odgovor na to je grof Berchtold poslal nemškemu poslaniku posebno spomenico, v kateri je pojasnil, zakaj ne more sprejeti tega predloga in dejal, da vlada ne more skrivati svojega presenečenja, ker se ji očita, da hoče s svojim postopanjem proti Srbiji zadeti ruski vpliv na Balkanu. Iz tega očitanja bi izhajalo, da proti monarhiji naperjeno gibanje

Podlistek.

Tekom leta.

(Povest, spisal Jos. Stariha.)

IV.

Za tem je prošlo nekoliko mesecev. Drevje je odcvelo v vsej krasoti, sočna trava je dozorela po širnih travnikih, solnce je stalo opoldne z vsakim dnem višje in se vozilo z vsakim dnem dlje časa po modrem in globokem svodu. Obetala se je dobra letina, vse je bilo veselo in je zaupno pričakovalo bogate jeseni in naj si bo kakršnekoli zime. Po njivah, travnikih in vrtovih je mrgolelo delavcev, ropotali so vozovi, hrskali konji v lepa zlata jutra, pela je zvoneča kosa, bliskali so se srpi in vesela pesem je plula od griča do griča.

Tudi mesto je vršelo kakor poln panj, ulice so bile živahne, klopi po dolgih šumečih drevoredih zasedene. V dolgih vrstah in ob prvih jutranjih žarkih, ko je še rahla mlečna meglica ležala na oddaljenih gozdnih vrhovih, so vsak dan korakali vojaki iz mesta na vežbališča, lepi in mladi, življenja polni. Na vse zgodaj se je glasila njih pesem čez široko planjavo, pesem preple-

tena z lepimi mladimi mislimi, plujočimi daleč v bodočnost ali vračajočimi se daleč nazaj, nazaj za hrepenenjem, ki je ostalo za tretjo goro. Te dolge vrste, ta brhka mladost, to kipiče življenje, kdo bi si mislil, da že preži nanje iz zasede ljuta pošast, da že brusi ostre svoje zobe in na stežaj odpira svoje grozno žrelo. Žareče oči bliskajo in užigajo v viharni strašni noči, debela telebajo ob tla in se koljejo, gora ječi in nebo se stresa. Toda pesem se glasi še vedno v lepo jutro, bliska se jeklo in slepi, po žilah vre mlada kri in kipi, kipi kakor krop iz prepolne posode.

Med vrstami stopa tudi Francelj. Dve zvezdi sta že na ovratniku, a še več od zvezd so vredne lahke noge, je vredno lahko in veselo srce. Vsak dan bliže svojim ciljem ga ne briga mimoidoča telesna utrujenost, dnevi se odlegajo hitro drug za drugim, izginjajo v večnost, in to je v sedanji prehodni dobi največja tolažba, to izpodbuja in podžiga, to dela veselo srce. Kmalu bo konec, še tri, štiri mesece in zlata prostost zasije lepše, kakor sije sedaj zlato solnce nad temi dobravami, nad tem poljem in nad gozdovi. Vse gre po sreči, Minka tudi že dela zrelostni izpit, lahko ji gre izpod rok, skoro zasije dan, ko bosta oba preskrbljena. Med njima in domom se menjujejo dolga pisma,

pisana od doma sicer s trdimi, okornimi črkami, a prepojena z vero, upanjem in ljubeznijo. Od povsod lijo svetli žarki, kakor v praznični odeti cerkvi je, ko se povzdiga monštranca in se iskri zlato, trepečoče po zraku, s kadihom napolnjenim...

Mesto je tuje, sovražno, Francelj se čuti osamljen, ni jih mnogo, ki bi govorili njegov jezik, nespoštovan in oholo preziran. A to neti in neti, to dviga ljubezen do njega, da ne usahne nikdar, da se samo še večja in večja, da naraste v mogočen plamen, ki ga ni mogoče pogasiti, ki se le še bolj razmahne, kadar pride hladen zrak do njega. V tujem mestu je doma ljubezen do doma, ljubezen do vsega, kar je dala mati domovina in do vsega, kar ona pričakuje od svojega sina in od svoje hčere. Kakor piščeta pod kokljo se zbira vse na enem prostoru, pod enimi perotnicami, vse, kar enako misli in čuti, kar govori eno in isto sladko govorico.

Tudi Francelj je porabil vsako priliko, vsak prosti trenotek, da se je sešel z ljudmi, ki so bili njegove narodnosti in z njim enakega mišljenja. In z njim je bilo še nekaj ožjih tovarišev njegovih, a tudi precej navadnih slovenskih vojakov, ki so posečali vsako narodno prireditve, vsak narodni praznik. To so bili svetli in sveti trenotki

ni samo srbskega, ampak tudi ruskega izvora. Dne 29. je poslanik v Parizu sporočil, da dela Francija vojaške priprave. Dne 29. julija je Sazonov rekel avstrijskemu poslaniku, da presega avstrijska mobilizacija potrebno mero in da je torej naperjena proti Rusiji. Obenem je Sazonov poslaniku povedal, da je Rusija odredila precej obsežno mobilizacijo. Dne 30. julija je grof Berchtold sporočil, da se je pripravljajl glede tistih točk avstrijske note, ki bi zadevale Rusijo, prijateljsko pogovoriti s Sazonovom; dne 30. julija je angleški minister Grey nemškemu poslaniku sporočil, da se Sazonov vsled tega, ker je Avstrija Srbiji napovedala vojno, ne more več spuščati v direktna pogajanja, pač pa želi, naj Angleška zopet posreduje; dne 31. julija je bila odrejena splošna ruska mobilizacija.

Ljudska izdaja »Rdeče knjige« izide tudi v slovenskem jeziku.

Z bojišč.

Ugoden položaj v Karpatih.

Dunaj, 4. februarja. (K. u.) Uradno se objavlja: 4. februarja 1915 opoldne.

Na Poljskem in v zapadni Galiciji nobenih posebnih dogodkov.

Boji v Karpatih se nadaljujejo z nezmanjšano silovitostjo.

V zapadnem delu fronte so bili sovražni napadi odbiti.

V srednjih gozdnatih Karpatih prodirajočim našim kolonom se je tudi včeraj posrečilo pridobiti zopet na prostoru in ujeti par sto vojakov.

Nemestnik šefa generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

Nemško poročilo.

Berolin, 4. februarja. (Kor.) Veliki glavni stan, 4. februarja 1915.

V vzhodni Prusiji so bili manjši ruski napadi južno od Njemen (Memel) odbiti.

Na Poljskem, severno od Visle, so se vršile v zvezi z zadnjimi kavalerijskimi boji praske manjših mešanih četnih oddelkov.

Ob Bzuri, južno od Sochaczewa, se je neki ruski ponočni napad razbil v našem ognju s težkimi izgubami sovražnika.

Naš napad vzhodno od Bolimowa napreduje kljub srditim protinapadom sovražnika.

Število ujetnikov narašča.

V Karpatih se bojujejo že par dni nemške čete ramo ob rami z avstro-ogrskimi četami. Zvezne čete so v težavnem in zasneženem gorskem ozemlju dosegle že celo vrsto lepih uspehov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Z nemško-francoskega bojišča.

Berolin, 4. februarja. (Kor.) Wolfvov urad poroča: Veliki glavni stan, 4. februarja:

Zapadno bojišče.

Na fronti med Severnim morjem in Reimsom so se vršili le artiljerijski boji.

Ponovni francoski napadi pri Perthesu so bili odbiti z izgubami za sovražnika.

Severno in severozapadno od Massigesa (severozapadno od St. Menehouldta) so naše čete prešle včeraj v napad, prodrle v naskoku skozi tri zaporedno ležeče sovražne linije in se utaborile v francoski glavni poziciji v širini dveh kilometrov. Vsi protinapadi Francozov, ki so se nadaljevali tudi ponoči, so bili odbiti. Ujeli smo 7 oficirjev in 601 moža, osvojili 9 strojnih pušk, 9 topov manjšega kalibra in mnogo vojnega materiala.

Sicer je le še omeniti, da je potekel v srednjih Vogezih prvi boj neke čete na smučih proti francoskim lovcem uspešno za nas.

Blokada Angleške.

Berolin, 4. febr. (Kor. urad.) Tajno povelje angleške admiraltete, ki predpisuje, da naj angleške trgovske ladje razobešajo nevtralne zastave, imenujejo jutranji listi najžalostnejše ubožno izpričevalo za Angleško, zlorabo nevtralnih zastav, pa samolastno postopanje in kršenje mednarodnega prava.

Kodanj, 4. februarja. Angleška admiralteta je vsled naznanila, da opravljajo nemški podmorski čolni svoje delo ob angleški obali, splošno prepovedala, da ladje ne smejo iz luk brez zadostnega spremstva torpedovk.

Berolin, 4. februarja. Nemški podmorski čoln »U 21« so videli v bližini obale pri Lancashire.

Berolin, 4. februarja. Ker je nemška admiralteta naznanila, da bo severna in zapadna obal Francoske zastražena od Nemcev, bodo menda en del Angležev izkrcali v Marseille (na južni obali Francoske); pri tem da hočejo ločiti en del nemških sil od ostale sile.

Berolin, 4. februarja. (Kor. urad.) »Reichspost« objavlja v uradnem delu tole:

1. Vodovje okoli Angleške in Irske s celim angleškim kanalom vred se s tem proglasi za vojni kraj (okoliš). Od 16. febr. naprej bo vsaka v tem delu nahajajoča se trgovska ladja uničena, ne da bi bilo vedno mogoče, odstraniti pri tem nevarnosti, ki pretijo posadki in potnikom.

2. Tudi nevtralne ladje v vojnem okolišu so v nevarnosti, ker z ozirom na to, da je angleška vlada dne 31. januarja odredila zlorabo nevtralnih zastav in vsled raznih slučajev v pomorskih vojnah, se ni mogoče izogniti temu, da ne bi namesto sovražnih ladij bile zadete nevtralne.

3. Paroplovba severno okoli Shetlandsotokov, v vzhodnem delu Severnega morja in v črti najmanj 30 morskih milj na široko ob nizozemski obali ni nevarna.

Berolin, 4. februarja 1915.

Načelnik admiralnega štaba mornarice:
pl. Pohl.

Lov na nemške podmorske čolne.

»Neue Freie Presse« poroča iz Berolina: Londonski časnikarski urad naznanja, da je admiraliteta poslala v pomirjenje paroplovnih krogov in v zasledovanje podmorskih čolnov dvanajst torpedorušilcev v Irsko morje.

Nagrada na nemške podmorske čolne.

London. »Shipping Gazette« je določila 500 funtov šterlingov nagrade za moštvo tiste trgovske ladje, ki bo prva potopila kak nemški podmorski čoln.

Iz Srbije.

Sofija, 4. februarja. Neki iz Sofije sem došli in o položaju v Srbiji popolnoma poučeni gospod pripoveduje, da je razpoloženje čet in srbskega prebivalstva dobro, ker vlada dosedaj ni zahtevala nobenih živil. Splošno se z gotovostjo pričakuje, da bodo Rusi prodrli ke Karpate in se združili s srbsko armado. Živil ne primanjkuje ne prebivalstvu, ne armadi, ker venomer prihajajo velike pošiljke preko Soluna. Tudi pomanjkanja municije ni, ker je došlo zlasti veliko artiljerijske municije s Francoskega, obenem s francoskimi topničarskimi instruktorji. Z novimi vpoklici so spravili armado na kakih 220.000 mož. Sicer pa je občutno pomanjkanje na sanitetnem materialu in zelo hudo razsajajoči marogasti legar zahteva vsak dan na stotine žrtev.

Grof Witte o vojni.

Berolin, 4. februarja. V Petrogradu je izšla knjiga z naslovom »Vojaška moč Rusije«, in sicer s psevdonimnim pisateljem; sodi se, da s sodelovanjem grofa Witteja. Knjiga se začneja z nekim pogovorom grofa Witte. Ta meni, da bi bila mogla postati Rusija močna le v miru. Njegov militarizem je moral brezpogojno dovesti do evropske katastrofe. On, Witte, da si je bil zato vedno prizadeval, da bi dosegel zvezo med Rusijo, Francijo in Nemčijo, za kar je bil že pridobil cesarja Viljema. Vojna v poznejšem času bi bila za Rusijo ugodnejša. Cilj Rusije mora biti Bospor, ki za Angleško in Francosko nima istega interesa. Sedaj se more okoristiti le Angleška. Grof Witte pa sploh dvomi, da bo vojna dovedla do kake odločitve.

Se Angleška boji osamljenja? Churchill tolaži Francoze.

»Kölnische Zeitung« poroča iz Londona: Churchill je poročevalcu pariškega »Matina« v Londonu v pomirjenje Francozov podal tole bahavo izjavo: Položaj, je rekel Churchill, je označen s tem, da je Angleška neoporečen gospodar na morju. Morje je prosto, je rekel minister. Potem je Churchill poročevalcu iznova zatrjeval, da bo Angleška Nemčijo sestradala, in je končal z besedami: »Vi veste, kakšen učinek da ima robec v ustih. Ohrablja srce. Nemčija to tudi sama ve dobro. Ta zamašitev ust pa ne

na tem otoku, pogrezajočim se že globoko v nenasične valove tujega morja.

Tako je bila tudi neka domača prireditelj, v domačem hotelu one usodepolne nedelje, ko se je pisalo 28. junija 1914.

Pod visokimi kostanji, pod smreko in pod lipo so bile belo pogrnjene mize, nanje je skozi bujno listje metalo solnce svoje žarke in sence, okoli njih je seveda pestra množica. Pod praznično obleko so bila praznična srca, veselo razpoloženje se je čitalo z vsakega obraza. Na skromnem odru so udarjali tamburaši naše pesmi, vmes se je pelo in govorančilo. Vse skromno, a vse domače in pristrčno. Brat pri bratu, znanec pri znancu, znanka pri znanki in med znanci, nevesta pri svojem ženinu. Večinoma vse mlado, samo življenje, sam komaj razcvet cvet. Moj Bog, koliko jih je še danes skupaj od teh? Kakor perje, ki ga spustiš v vetru z visokega vrha, so se razpršili, kakor ptice, ki plane med nje orel, so se kričaje poizgubili na vse štiri vetrove.

Toda dostikrat je še sijalo solnce, so se še svetile mlade oči, se je še glasila pesem in se je penilo rumeno pivo v čašah. Upala so srca, lepih misli polna. Nihče ni videl, da nekdo koplje v bližini črno zemljo, da postane temelj do nebes visoki steni, ki bo v kratkem ločila dva svetova, enega, ki je že bil, drugega, ki šele bo. Nihče ni slišal za-

molklih udarcev motik in mrtvaškega zvenenja zemljo rušičih lopat, ki bodo preobrnilo svet in z njim njega samega in njegovo lastno usodo. Brezskrbni smehi, sladke, srce topeče besede, a vmes zamolkli udarci motik in lopat, kako se to strinja, kako naj se to edini? . . .

Razposajenost narašča, telesa in duše se vedno bolj razgrevajo, vedno udobneje se sedi v tem polhladu. Razpravljajo se politična vprašanja, pišejo se razglednice, pije se pivo . . .

Toda, kaj je to? Naenkrat molk, od zadnje mize se divgne blede obraz, sedeči si še pečejo nekaj na ušesa in strmijo drug v drugega kakor ne bi se poznali.

Kakor bi bila od nekod priletela na mizo debela skala, se je vse zdrznilo, začutilo nenadni pritisk zraka, čudno se pregibajočega.

»Grozna novica je prispela pravkar v naše mesto,« je govoril blede obraz s tresočim glasom. »Iz Sarajeva prihaja in se potrjuje. Prestolonaslednik Fran Ferdinand in njegova prevzvišena gospa soproga sta mrtva. Atentat. Ne ve se še, kako se je zgodilo, to nam prinesejo v kratkem časopisi. Slovani smo izgubili s tem umorom vse, zakaj ni ga bilo boljšega prijatelja in zaščitnika nam od sedaj pokojnega nadvojvode. In kakšne bodo posledice iz tega nečuvene-

ga čina za nas, o tem sedaj še nimamo pojma, vsekakor nedogledne in usodepolne . . . V znak žalosti prekinemo današnjo veselico in vdajmo se žalosti, ki je nenadoma napolnila naša srca.«

Naenkrat je bilo tukaj ono, česar ni poprej nihče videl, česar ni nihče slišal. Glasno so kopale motike in rušile zemljo lopate. Čulo se je razločno, in težko kakor svinec je leglo na prsi in na dušo. Nastal je molk, prestrašene oči iščejo opore in izhoda. Prišlo je, tukaj je . . . kaj bo iz tega?

V tistem hipu prihiti od nekod vojak.

»Alarm, tovariši! . . . takoj vsak v svojo vojašnico!«

Opasujejo se bajoneti in sablje, z nerovno naglico se pregibljejo prsti, se natakajo čepice. Po dvorišču in po veži odmevajo hitri koraki, za odhajajočimi se plaho ozirajo zamišljene oči.

»Svet se je podrl, Francelj,« je dejal tovariš Kovač svojemu sodrugu. »Kaj bo iz tega, kdor bi mogel že sedaj vedeti. Pripravimo se, dravec . . . svet bo zagorel.«

Nato sta molče hitela za drugimi mimo gruči, ki so se zbirale na ulicah in se natiho ma menile med seboj. Popoldansko solnce pa je mirno in tiho lezlo svojo navadno pot proti zahodnim goram.

(Dalje sledi.)

bo prenehala, dokler se Nemčija ne bo udala na milost in nemilost. Tudi če bi se Francoska in Rusija odločili, da odložita orožje, kar bi bilo nerazumljivo, bi vodila Angleška boj do konca sama.

Dnevne novice in dopisi.

Izprememba na političnem mestu. »Wiener Zeitung« je poročala: Kakor izvemo, je bil dosedanji deželni predsednik na Koroškem dr. Alfred baron pl. Fries-Skene na mesto princa Hohenlohe imenovan za namestnika v Trstu in na Primorskem in dvorni svetnik v notranjem ministrstvu dr. Karel grof Lodron-Laterano za deželnega predsednika na Koroškem. —

— Dr. Karel Marija grof Lodron Laterano je sin nekdanjega deželnega predsednika koroškega grofa Gašparja Marije Lodron. Rojen je bil v Gradcu dne 15. februarja 1866 in je po dokončanih študijah vstopil l. 1887. v državno službo. Do l. 1911. je bil v Welsu kot okrajni glavar in je bil tedaj poklican v notranje ministrstvo; l. 1913. je bil imenovan za dvornega svetnika. Grof Karel Lodron je bil od l. 1907. do l. 1913 v tirolskem dežel. zboru poslanec v kuriji veleposestva. Od l. 1896. je oženjen z Marijo grofico Lodron-Laterano, hčerko grofa Karola Lodron-Laterano, posestnika fideikomisnega posestva Sovodno in Sommeregg na Koroškem.

Nepričakovani vpoklici. »K. T.« piše: Poroča se nam: Iznenadeni so bili tukaj nekateri možje, ki so bili vpoklicani za službo v bolnišnicah, ne da bi bili pri izbiranju črnovojnikov in so tudi že nad 36 let stari. Razumljivo je, da ta čisto nepričakovana vpoklicanja v nekaterih obratih napravljajo motenja, neglede na osebne neprijetnosti dotičnih. V Celovcu je bilo tako vpoklicanih do 50 takih oseb. — Tudi naše uredništvo je prejelo poročilo, ki se z zgorajšnjim popolnoma ujema.

V rezervno bolnišnico št. 2, poslopje jezuitske vojašnice in »Musiksäle« v Celovcu so bili dne 4. t. m. sprejeti ranjeni in bolni vojaki: Od 7. pešpolka: Inf. Janez Waldhauser, Marko Slojsnik, Jožef Poletti, korp. Peter Polesnik, četovodji Franc Karner, Janez Stogart. Od dpp. št. 4: Friderik Bonač; od p. lov. bat. št. 8: Lovec Janez Schichl in Florijan Taninger.

V zasilni rez. bolnišnici št. 1 (stara hiralnica, kn.-šk. palača, hotel »Sandwirt«) je bilo dne 5. t. m. nanovo sprejetih 328 ranjenih in bolnih vojakov. Pojasnila, kje da se nahaja kateri ranjenec v zasilni bolnišnici št. 1, daje sprejemna pisarna v stari hiralnici.

Več celovških pekov in eden iz Št. Ruperta pri Celovcu se je moralo dne 5. t. m. zagovarjati pred sodiščem, ker se niso ravnali po predpisih, ki veljajo v vojnem času za peke. Zagovarjali so se s tem, da se niso mogli držati predpisov zavoljo pomanjkajanja moke, ker iz Ogrskega ne dajo moke in zalogo moke jemlje vojaški erar. V svrhu nadaljnjih poizvedb je bila obravnava preložena.

V zasilno rezervno bolnišnico št. 1 je bilo 4. t. m. sprejetih v kn.-šk. palačo 24 ranjenec in bolnikov (zdravnik dr. Kopetzky), in v hotel »Sandwirt« 16 mož (zdravnik dr. Priesner). V staro deželno hiralnico so bili sprejeti od 7. pp.: Inf. Tomaž Hafner; od p. t. p. št. 9: Top. Andrej Stravs; od gorsk. top. p. št. 3: Top. Jurij Poper in Janez Grabner.

V rezervno bolnišnico št. 1 so bili sprejeti od 7. pp.: Inf. Florijan Pressl, Jožef Sörgo, četov. Jožef Štokar; od p. l. b. št. 8: Lovec Franc Welfinger, četov. Rudolf Lesjak in Gašpar Poms, lovca Fr. Fercher in Jurij Lerkota; od dpp. št. 4: Korp. Alojzij Hodlička in inf. Franc Gregorič, Jožef Ospek, Jožef Adamle, Franc Jesenk, Janez Schöppel, Franc Holzer, Matija Lansbart.

Tiskovna pravda v Mariboru. Ptujski »Štajerc«, znano glasilo stranke »Štajerca«, je v svoji lanski 23. številki objavil več neresničnihotic o poslancih S. L. S. dr. Jančkoviču in dr. Benčkoviču. Poslanca sta tožila odgovornega urednika Linhartta in povzročitelja notic, Antona Kovačiča. Pred razpravo se je pa posrečilo predsedniku izjemnega sodišča, višjemu deželnosodnemu svetniku dr. Fraydlu, da se je z ozirom na kritičen čas sklenila poravnava. Oba obto-

ženca sta se obvezala, da objavita v »Štajercu« na istem mestu in z istimi črkami izjavo, v kateri obžalujeta, ker so bili objavljeni neutemeljeni očitki in sta se obvezala nadalje, da prosita odpuščenja in da dovolita, da oba zasebna tožnika na stroške obtožencev objavita to izjavo v »Slovenskem Gospodarju«. Sodišču se je prepustila odmera stroškov s pristavkom, naj se izdatki založe v treh dneh, ko postane poravnava pravomočna.

»Slovenski Sadjar.« Izšla je 1. št. 3. letnika »Slovenskega Sadjarja«, ki ga izdaja deželni sadjarski učitelj M. Humek. Mnogovrstna izključno sadjarska vsebina je veljavna za vsakega sadjarja, ki hoče napredovati v tej stroki. Ako upoštevamo še krasno barvano sliko, ki je pridejana vsaki drugi številki in pa dovršeno zunanjo opremo, moramo list prav toplo priporočati vsem sadjarskim interesentom. — Izhaja 15. dne vsakega meseca in stane celoletno 3 K. Naroča se pri upravnistvu »Slov. Sadjarja« v Ljubljani, Linhartova ulica št. 12.

Razno iz vojne.

Z ruskega bojišča.

»Volkszeitung für das Muldental« priobčuje z ruskega bojišča to-le pismo: Ti bi naj kedaj videl ta polja, kako so jih granate razrule. Strašno! Jame, po dva metra globoke, s premerom štirih do petih metrov. Zvečer, gredoč na svoje postojanke, moramo paziti, da si v teh breznih ne polomimo vratov. Vsa livada je posejana z železnimi kosi vsake velikosti, do celih granat, ki se niso razletele. Klobuki »cukra«, ki se jim spoštljivo izogneš.

Vasi so skoro docela razstreljene, prebivalci so zbežali; onih nekoliko hiš, ki jih še stoji, so nam ogrevališča, kadar nas v strelnih jarkih premenjajo. Kar je še celo ostalo, pa moramo mi uničiti. Vse gorljive reči: plotove in ograje, duri in vrata s hlevov in skednjev, vse leseno orodje in hišno opravo smo pokurili, da se ogrejemo in si skuhamo kave in drugih takih »dobrot«. Saj drugačnega kuriva ni bilo dobiti. Koliko

pa takih reči en polk v treh tednih porabi, tega si še misliti ne moreš.

Tu ležimo 880 metrov daleč od Rusov, namreč glavni strelski okopi; naprej pomaknjena stražišča in poljske straže so morda samo 300 metrov proč. Seveda zaženejo tu večkrat pokati puške. Najbolj norijo in besne ponoči. Hvala Bogu, pa Rusi, kakor znano, streljajo visoko in naredo navadno četam v ozadju več škode kakor pa onim, na katere merijo. Poleg tega nam je rusko topništvo poslalo kakih 12 granat na našo stran, in jim je bila pri tem sreča skoro mila. Višino so pravilno pogodili; še 100 metrov dalje na desno, pa bi bili celo našo stotnijo ob nastopu pobili v tla.

Delovali so metalci svetlobe in prečarali noč v dan. Zares čudovito je, kako se je dalo v velikih daljavah vse, skoro boljše kakor podnevu natančno razločiti. Pa ruski metalci svetlobe, ki ni prav nič nepopolnejši stroj od našega, je obrnil svoje veliko mačje oko na nas ter nas pregledal kakor z drobnogledom. Oni večer smo bili prepričani, da nameravajo Rusi ponočen napad, isto so pa mislili Rusi o nas.

Naše topništvo je molčalo kakor grob. Čez tri ure se je vihar polegel in smeli smo zopet oditi. Pozneje se je pokazalo, da se je ruski napad pri Novem Radomskem razširil do nas. Tako mine dan za dnem, noč za nočjo. Nikdar pa ne pozabim teh groznih črnih ruskih noči.

O bojih v Bukovini pripoveduje neki enoletni prostovoljec, ki je bil ranjen pri Kirlibabi, sledeče: Moti se, kdor misli, da se Rusi kdaj umikajo prostovoljno. Umaknejo se le tedaj, kadar so prisiljeni v to. Okrog Kirlibabe smo se ljuto borili več dni in smo zelo trpeli zaradi mraza. Vojnih nevarnosti smo se že privadili. Ruske čete so občutile našo moč. Neki sedmograški polk je zadal sovražniku velike izgube. Tedaj so se šele umaknili Rusi iz Kirlibabe in smo mi zasedli mesto. V naše veliko veselje in zabavo smo našli po stanovanjih, kjer so bili pred nami nastanjeni Rusi, sledeče rusko sporočilo: »Obžalovali smo vas, in da vam ne bo preveč mraz, smo odšli iz Kirlibabe. Ogrejte se, kajti potem se vrnemo mi in bomo zahtevali od vas zopet stanovanja.«

Najnovejša poročila.

BITKA V KARPATIH ŠE TRAJA. — OGNOMNE RUSKE IZGUBE.

Dunaj, 7. februarja. Ruske izgube v Karpatih so ogromne. Ruske vojake kar v četah vodijo kakor v mesnico in jih žrtvujejo. Karpatska bitka se še nadaljuje. Naša ofenziva trajno pridobiva na moči, ruska črta polagoma izgublja prostor. Naši težki topovi so ponekod prisilili Ruse, da so se umaknili.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Naše čete vkorakale v Kimpolung.

Dunaj, 7. februarja. (Kor. urad.). Uradno se poroča:

Položaj na Ruskem Poljskem in v Galiciji je neizpremenjen.

Na karpatski bojni črti se bijejo hudi boji.

V južni Bukovini naše čete uspešno napredujejo, Rusi se povsod umikajo. Včeraj se je javilo, da je bilo ujetih 1200 ujetnikov. Zaplenila se je velika množina vojnega materiala.

Popoldne so med velikim veseljem prebivalstva vkorakale naše čete v Kimpolung.

Načelnik namestnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Odbiti ruski napadi. — Nemci zopet ujeli 1000 Rusov.

Berolin, 6. februarja. Veliki glavni stan: Rusi so napadali včeraj ob vzhodnopruski meji in južno od Visle nasproti naši bojni črti ozemlje Humin—Bzura. Odbiti so bili vsi napadi. Ujeli smo 1000 sovražnikov in zaplenili šest strojnih pušk.

Berolin, 7. februarja. Veliki glavni stan: Na vzhodni fronti se ni nič posebnega zgodilo.

Najvišje armadno vodstvo.

NA JUŽNEM BOJIŠČU.

Avstrijsko uradno poročilo o operacijah proti Srbom.

Dunaj, 7. februarja. (Kor. urad.) Uradno se poroča:

Na južnem bojišču se ni nič izpremenilo.

Na Adrijl je napad iz zrača naših vrlih letalcev na francoske transporte dobro uspel. Vržene bombe so večkrat zadele.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Pridne, poštene hlapce kakor tudi enega oskrbnika ali mara, ki bi oskrboval lepo posestvo, sprejem proti dobremu plačilu takoj. Tudi prevzajem proti dobremu plačilu takoj enega cesarskega žrebca. Jožef Arneje, posestnik v Ledenicah pri Baškem jezeru, okraj Beljak.

Hranilnica in posojilnica v Pliberku

vabi združnike na svoj

občni zbor

dne 16. februarja 1915 ob 10. uri dopoldne v posojilničnih prostorih v „Narodnem domu“

Spored:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Potrditev računskega zaključka za leto 1914.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

načelstvo.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica za Št. Štefan na Zili

reg. zadruga z neomejeno zavezo

bo imela dne 14. svečana t. l. ob 3. popoldan v hranilničnih prostorih pri „Korperju“ v Št. Štefanu na Zili svoj

letni občni zbor.

Dnevni red:

1. Čitanje revizijskega poročila „Zadružne Zveze“ v Ljubljani.
2. Poročilo o delovanju zadruga l. 1914.
3. Odobrenje letnega računskega zaključka.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Razno.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Kupujte pri tvrdkah, ki inserirajo v „Miru“!

Paramenti!

Mašna oblačila v preprosti in opremi, dobro blago in poceni. Plašči za cerkvenika in ministrante, ovratni plaščki in stole zelo ceno. **Šmizete** v različnih oblikah od 1 K naprej. — Komplet z ovratnim trakom od K 2.— do K 2-80, kakršen je izdelek. **Bireti** v vsakršni obsežnosti po K 3-80, K 4.—, K 4-80. Rožaste svetilke za večno luč za patentovani stenj. Prosimo, da poizkusite, in prepričani smo, da boste stalen odjemalec oddelka za paramente, knjigarne in trgovine Jožefovega društva v Celovcu.

Vse blago iz prekuhane, kisline proste in neobtežene svile z barvanimi nitmi.

Slovenski molitveniki, cerkvene muzikantje, tudi Hladnikova.

Edino slovensko narodno trgovsko-obrtno podjetje

Hotel Trabesinger

v Celovcu, Velikooška cesta št. 5.

Podpisano vodstvo hotela Trabesinger se vljudno priporoča vsem velenjenim slovenskim in slovanskim gostom-potnikom, ki prenočujejo ali za več časa ostanejo v Celovcu. V hotelu se dobe lepe, snažne sobe po primerni ceni; nudi se izborna kuhinja in zajamčeno pristna in dobra vina iz Slovenskih goric. Gostom-abstinentom se postreza z raznimi brezalkoholnimi pijačami. Na razpolago je tudi kegljišče poleg senčnatega vrta, pozimi toplo zakurjeno. V hotelu Trabesinger dobite vsak dan, posebno pa ob sredah zvečer, prijetno slovensko družbo. Slovenski potniki in rodoljubi, slovenski romarji, ustavljajte se samo v edini slovenski gostilni »Hotel Trabesinger« v Celovcu, kjer boste vedno dobro postreženi. — Za mnogobrojen obisk se priporoča

vodstvo hotela Trabesinger.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.